

Liite hyvinvointisuunnitelmaan 2024-2025

Ehkäisevä päihdetyö kuuluu koko kaupunkiorganisaation tehtäviin. Kaupunkiorganisaatiossa on kesällä 2023 toteutettu kartoitus tilannekuvan selkeyttämiseksi. Alla tilanne taulukkomuodossa toimiala- ja palvelualuekohtaisesti. Pääosin kaupungin toiminta tukee ehkäisevää päihdetyötä, selkeitä toimintamalleja on kouluissa ja nuorisotyössä. Yhteisen työn edetessä taulukkoa voidaan tarkentaa myös muiden toimijoiden osalta.

Toimiala	Palvelut	Ehkäisevää päihdetyötä tukevat toiminnot
Konsernipalvelut	Henkilöstö, demokratia ja kehitys	<ul style="list-style-type: none"> • Porvoon kaupunki on savuton työpaikka • kaupungilla on voimassa oleva henkilöstön Päihdeohjelma toimintaohjeineen, jonka tavoitteena on ehkäistä päihteiden käytön aiheuttamat terveydelliset, sosiaaliset ja taloudelliset haitat sekä työyhteisö- että yksilötasolla. • Valmius- ja riskienhallinta • Osallisuuden vahvistaminen ja kehittäminen • Digikyvyyden kehittäminen ja ohjaus
	Rahoitus- ja strategia	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvointitiedon tuottaminen ja välittäminen (mm. valtakunnalliset kyselyt). • Porvoon kaupungin omien hyvinvointidokumenttien valmistelu, joissa hyvinvointi ja ennaltaehkäisy ovat läpikantavia teemoja. • Porvoon kaupungin erilaisten hyvinvointiin liittyvien työryhmien vetäminen ja/tai niihin osallistuminen sekä hyvinvointityön kokonaisuuden koordinoiminen ja kehittäminen. • Alueelliseen ja valtakunnalliseen hyte työhön osallistuminen. • Ylisukupolvisen, poikkisektorisen, moniammatillisen ja kuntarajat ylittävän yhteistyön edistäminen ja uudenlaisten toimintatapojen juurruttaminen ehkäisevän työn osalta.
	Toimitilat	<ul style="list-style-type: none"> • Tilojen ylläpitäminen maksutta tai hyvin edullisesti (esim. Gammelbackan hyvinvointikeskus, Lundin talo). • Pihojen ylläpitäminen (varhaiskasvatus ja koulut), ovat myös muina aikoina kuntalaisten käytössä. • tupakointikieltoalueiden kieltomerkinnoistä huolehtiminen (päiväkotien, esi- ja peruskoulujen sekä ammatillista tai lukiokoulutusta tarjoavien oppilaitosten piha-alueet)
	Viestintä, markkinointi ja yhteiskuntasuhteet	<ul style="list-style-type: none"> • Viestinnälliset keinot • Kompassi kautta vuokrataan maksutta tai hyvin edullisesti (esim. Gammelbackan hyvinvointikeskus, Lundin talo).

		<ul style="list-style-type: none">• Koulun ja oppilaitoksen henkilöstöllä on velvollisuus ottaa päihteiden ja tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttö sekä rahapelaaminen puheeksi aina, kun niitä havaitsee tai epäilee. On tärkeää tunnistaa ongelmat ja ohjata lapsi tai nuori tarpeenmukaisesti opiskeluhooltoon sekä edelleen sosiaali- ja terveyspalveluihin.• Kahden vuoden välein tehtävä kouluterveyskysely antaa tietoa lasten ja nuorten hyvinvoinnista, vapaa-ajan käytöstä ja päihdekokeiluista ja – käytöstä sekä päihteiden saatavuudesta. Näiden tulosten läpikäynti ja työstäminen kouluilla niin yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän, henkilökunnan, oppilaiden kuin vanhempien kanssa tukee varhaista puuttumista. <p>Lisäksi ehkäisevää päihdetyötä tuetaan seuraavien toimintojen avulla:</p> <ul style="list-style-type: none">• Iltapäivätoiminnan järjestäminen (1–2 lk sekä erityisoppilaat)• Pedagogiset kerhot sekä Porvoon mallin kerhotoiminnan järjestäminen yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa• Eri alan osaajien toimiminen koulu yhteisössä (mm koulucoachit, yhteistyö hva-alueen kanssa th, psykologit)• Yhteistyö vanhempainyhdistyksen (POFF) kanssa
--	--	--

Liite hyvinvointisuunnitelmaan 2024-2025

Kaupunkikehitys	Kaupunki-infra (liikennesuunnittelu, yleisten alueiden suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito)	<ul style="list-style-type: none"> • Turvallisen ja viihtyisän ympäristön tarjoaminen kuntalaisille. • Esteettömyys ja saavutettavuus • Tupakointikieltoalueiden kieltomerkinnoistä huolehtiminen (mm. leikkikentät, bussipysäkit) • SUP-asetus määrää, että kunnissa täytyisi vuoteen 2026 mennessä olla 1 tumppiroskis/300 asukasta ja kuntien täytyisi jatkossa tehdä tupakkatuotteista aiheutuvan roskaantumisen ehkäisemiseksi toteutettavaa tiedottamista.
	Kaupunkisuunnittelu	
	Maapolitiikka	
	Rakennusvalvonta	<ul style="list-style-type: none"> • Puhtaan, tupakansavusta vapaan ilmanvaihdon korvausilman turvaaminen rakennusvalvonnan keinoin. Suunnitelmien lupavaiheessa rakennusvalvonta tarkastaa, että ilmanottoaukkoja ei ole sijoitettu niin, että niiden kautta kulkeutuu savua tai myöskään muita pakokaasuja.
	Ympäristönsuojelu	<ul style="list-style-type: none"> • Porvoon luontokoulun toiminta
Ympäristöterveydenhuolto	<ul style="list-style-type: none"> • Porvoon kaupunki vastaa tupakkavalvonnasta ja huolehtii alueellaan paikallisesta toiminnasta tupakoinnin lopettamiseksi yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Tupakkalain (549/2016) tarkoituksena on ehkäistä nuoria aloittamasta tupakkatuotteiden käyttöä ja nikotiiniriippuvuuden syntymistä sekä kannustaa ihmisiä lopettamaan tupakkatuotteiden käyttö. Samalla halutaan vähentää tupakoimattomien altistumista tupakansavulle. Lain tavoitteena on ihmisille myrkyllisiä aineita sisältävien ja riippuvuutta aiheuttavien tupakkatuotteiden ja muiden nikotiinipitoisten tuotteiden käytön loppuminen. • Tupakkalain noudattamisen valvonta: <ul style="list-style-type: none"> ○ tupakan ja tupakkatuotteiden myyntipaikat ○ päiväkotien ja koulujen piha-alueiden, yleisten uimarantojen sekä majoitushuoneistojen tupakointikieltojen valvonta ○ tupakointikieltojen määrääminen asuinyhteisöille hakemuksesta ○ suurten yleisötapahtumien ohjaus ja neuvonta ○ valvonta tupakansavuhaittoihin liittyvien yhteydenottojen perusteella 	
Elinvoima	Elinkeinot ja työllisyys, kotoutuminen	<ul style="list-style-type: none"> • Työllisyyden hoidon palvelut nyt ja tulevassa TE-uudistuksessa tuottavat mm. työllistymis- ja opintopolkuja porvoalaisille työnhakijoille ja tarjoaa työvoimaa työnantajille. • Elinvoiman, elinkeinotoimen ja verkostokumppaneiden palveluilla luodaan edellytyksiä porvoolaisten yritysten menestymiselle mm. edistämällä yritysten verkottumista ja

		<p>osaavan työvoiman saatavuutta, järjestämällä tilaisuuksia, viestimällä aktiivisesti, tarjoamalla yritysneuvontaa ja varmistamalla riittävä yritystonttivaranto sekä edistämällä toimi ja liiketilojen korkeaa täyttöastetta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elinvoiman palvelut luovat kaavoituksen, tonttipalvelujen, elinkeinotoimen ja työllisyyspalveluiden toimenpiteillä edellytyksiä kaupunkilaisten, perheiden ja yritysten hyvinvoinnille ja menestymiselle. • Tarjotaan Porvoossa asuville maahanmuuttajille lakisääteisiä alkuvaiheen ohjaus ja neuvontapalveluja matalan kynnyksen periaatteella. • Lisätään maahanmuuttajien osallisuutta järjestämällä kotouttavaa toimintaa kuten suomen kielen kurssseja yhdessä yhteistyötahojen kanssa. • Järjestetään aikuisille maahanmuuttajille koulutusmahdollisuuksia ja huomioidaan myös kotona lapsia hoitavat vanhemmat ja heidän lapsensa. • Ohjaamo-toiminta kokonaisuudessaan ja Porvoon Koppari auttaa nuorta löytämään sopivan palvelun alueeltamme
	<p>Jatkuva oppiminen (Porvoon kansalaisopisto, Porvoon seudun musiikkiopisto, Porvoon taidekoulu)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Porvoon kansalaisopiston monipuolinen kurssitarjonta (kuten hyvinvointikurssit, kokemusasiantuntijat, terveet elämäntavat ja mindfulness) kaiken ikäisille, avoimien hyvinvointia käsittelevien tilaisuuksien järjestäminen ja niistä tiedottaminen. • Porvoon seudun musiikkiopiston mahdollistamaa musiikin iloa kaikenikäisille - harrastusvaihtoehtoja lapsille, nuorille ja aikuisille. (Porvoo, Askola, Lapinjärvi, Loviisa, Mäntsälä, Pornainen, Pukkila, Sipoo) • Porvoon taidekoulun mahdollistama kuvataiteen laajan oppimäärän mukainen perusopetus lapsille ja nuorille (Porvoo ja Sipoo). Lisäksi taidekoulu järjestää viikonloppu- ja kesäkurssseja, joihin ovat tervetulleita myös aikuiset.
	<p>Matkailu ja tapahtumat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • eri ikäisille kuntalaisille ja matkailijoille suunnattuja tapahtumia ja tilaisuuksia
	<p>Vapaa-aika, kirjastopalvelut</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjaston tilat ovat kaikille avoimet ja maksuttomat kohtaamispaikat, jotka lisäävät yhteisöllisyyttä ja osallisuuden tunnetta • sosiaalista ja mielen hyvinvointia lisäävät ja ongelmia ehkäisevät tapahtumat • Lukemisen on todettu tuovan ihmisille hyvinvointia ja elämänlaatua. • tavoitteena on tukea aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Kaiken lähtökohdana on yhteisöllisyys, moniarvoinen yhteiskunta ja kulttuurinen moninaisuus. • Pääkirjaston varattavat ryhmätilat ovat maksuttomat yksityishenkilöille ja yhdistyksille
	<p>Vapaa-aika, kulttuuripalvelut</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kulttuuri ja taide parantavat tutkitusti ihmisen elämänlaatua ja kokonaisvaltaista hyvinvointia ja tarjoavat myös tilaisuuden osallistua ja tehdä itse. • Kulttuuri ja taide voivat vähentää osaltaan yksinäisyyttä ja edistää yhteisöllisyyttä

Liite hyvinvointisuunnitelmaan 2024-2025

		<ul style="list-style-type: none"> • järjestetään eri ikäisille suunnattuja tapahtumia ja tilaisuuksia (maksutta tai pieni maksu) • Avustukset
	Vapaa-aika, liikuntapalvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia lisäävät ja ongelmia ehkäisevät liikuntaryhmät. • Terveystta ja hyvinvointia edistävien tapahtumien järjestäminen. • Yhteistyö kaupungin eri toimijoiden, yhdistysten ja järjestöjen kesken. • Avustukset • Liikkumisolosuhteiden ja edellytysten kunnossapitäminen ja kehittäminen. • Tupakointikieltoalueiden kieltomerkinnoistä huolehtiminen (yleiset uimarannat)
	Vapaa-aika, nuorisopalvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Nuorisotilojen avoin ja ohjattu toiminta • Kouluissa tehtävä nuorisotyö (ryhmytykset, teematunnit: Choices sekä Pakolaisen polku ja Kohti murrosikä- tunnit ja muut tapahtumat). • Podcast Ungsnack • Pelitoiminta SideQuest • Sateenkaaritoiminta Arcus • liikkuva nuorisotyö • Kohdennettu nuorisotyö ja Etsivä nuorisotyö: yksilö- ja pienryhmytyö sekä jalkautuva työ. • Harrastusmahdollisuuksien tukeminen: avustukset, nuorten omat toimintaryhmät. • Tapahtumat ja muu toiminta, joissa päiheteettomyys ja hyvinvointi keskiössä • Vanhempien ja muiden kasvattajien tukeminen (mm. vanhemmille suunnatut tietoiskut). • Kaikki harrastaa – Porvoon harrastamisen malli tarjoaa maksuttomia matalankynnyksen harrastusmahdollisuuksia peruskouluikäisille lapsille ja nuorille koulupäivän yhteydessä. • Pensselitehtaan bänditilat • Skeittihalli